Nr. 42. Anulu XXX.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 12 Innin 31 Maiu 1867.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Care natiune se fia conducatóre la politic'a Transilvaniei?

I. Cu alte cuvente: Care natiune se domine in acésta tiéra? Acésta intrebatiune nu o punemu noi, ci o vedemu puse de dn. Lud. Kóváry in fói'a sa „Korunk" Nr. 65 intr'unu articulu de fondu, carele dupa opiniunea nóstra merita cá se fia luatu in consideratiune mai de aprópe de catra toti locuitorii de spiritu si de inima nu numai in Transilvani'a, ci si mai departe. Problem'a aruncata la midilocu de dn. Kóváry ni se pare a fi de o importantia atatu de mare, in catu simtimu neaparat'a trebuintia de a incerca deslegarea ei cu celu mai mare compatu, cu sange rece si érasi cu scopulu unicu inaintea ochiloru de a ne intielege, déca se póte.

Dn. Kóváry din partea sa a deslegatu problem'a sa. Intrebarea 'i fusese aruncata mai desaprópe catra natiunea maghiara si catra cea romanésca; Kóváry afla, ca conducerea politica in Transilvani'a se cuvine si pe viitoru fara nici o indoiéla numai natiunii maghiare (adica magyar-székely). Argumentele 'i sunt acestea:

Natiunea maghiara este multu mai matura in politica decatu romanii, carii prin demustratiunile dela Turd'a si Blasiu au aratatu ca nu pricepu nimicu din politica.

Nu ca dóra elementulu maghiaru nu ar mai avé si elu trebuintia de perfectiune in politica; acesta inse de mai multe vécuri si chiaru in acesti din urma dóuadieci de ani a sciutu privi lucrurile tierii din unu punctu de vedere mai naltu decatu romanii.

Erorile politice comise de sasi si de romani in anii din urma voru mai remané pastrate indelungu in memori'a ómeniloru. Birocrati'a sasésca fundata pe temeiulu Regulativeloru din an. 1805 in locu de a imulti drepturile nationale sasesci ea a deschisu cale larga la octroy. Intru asemenea conducatorii Romaniloru nicidecum nu se potu fali, ca provocandase astadi la drepturi istorice, éra mane la cele naturale, candu ungurii ii intimpina cu drepturile loru istorice, atunci ei saru la cele naturale, éra déca ungurii trecea pe terenulu dreptului naturei, atunci romanii cerea impacarea diferintieloru pe terenulu drepturiloru istorice. Eca pentruce natiunalitatile transilvane inca nu sunt invoite, suspina dn. Kóváry.

Astadi, adange totu dn. K, elementulu maghiaru érasi apucà in man'a sa conducerea impaciuirii diferintieloru. Romanimea nici astadata nu re indestulesce cu rol'a maghiarismului si face demustratiuni asupra ei. Acésta impregiurare silesce pe dn. Kóváry cá se ia in revista din nou pre toti factorii politici, sociali, materiali si morali din Transilvani'a, dupa acesa inse vine érasi la resultatulu, ca elementulu maghiaru privitu din tóte punctele de vedere domina preste situatiune. Cu trecutulu natiunii maghiare din Transilvani'a nu póte rivaliza nici istori'a sasiloru nici a romaniloru. Viéti'a sociala desvoltata asigura natiunii maghiare desvoltamentulu in politica. Nu trebue se se dè uitarii, cumca in Transilvani'a numai ungurimea se bucura de aristocratia, de clasa midilocia si burgesia, — viéti'a publica numai la dins'a este mai desvoltata.

Cultur'a spirituala inca este mai mare la ungurime, pentruca cu diaristic'a si cu produptele literarie, cu scóle, museuri, teatru inca si sasii abié o intrecu.

In industria sasulu sta naintea maghiarului, inse cu proprietatea de pamentu precumpanesce departe ungurimea.

Cu simtiulu libertatii, cu caracterulu deschisu, cu ne'nfrantulu curagiu ostasiescu érasi sta totu ungurimea in frontea toturoru. Din contra;

Romaniloru transilvani le lipsesce trecutulu, ei n'au istoria, le lipsesce inse si aristocrati'a, si burgesi'a, si literatur'a, si teatru, si museulu, ei n'au nici societati agronomice, nici comerciu, nici bance de creditu, nici bance de creditu, pentrucá in tóte acelea se se póta mesura cu natiunea maghiara.

Un'a nu denéga dn. K. nici dela romani: talentulu, capacitatea; le slatnesce inse, éá se'si ia prea bine sam'a, ca precum individulu trebue se ostenésca multu in lume, asié si o natiune are trebuintia de a se pregatí cu sut'a de ani pentru o rola politica predomnitóre. Pe romani ii dóre, incheie dn. K., cumca atata catu au castigatu ei sub Bach et Schmerling nu le este de ajunsu facia cu alti factori politici; ci tocma pentru acesa ei trebue se cunósca, cumca ceea ce au se mai castige, nu mai potu castiga decatu pe cale constitutiunala si prin prudentia politica. —

Asié dara care natiune se predomnésca in Transilvani'a?

Noi amu puté respunde dlui Kóváry si partitei sale fórte pe scurtu: Nici una, ci se domnésca legea, patriotismulu, virtutea civila, libertatea. Se pare inse ca unu asemenea respunsu presentatu n'ar indestula de locu pe acei compatrioti, carii sunt dedati la vorba multa, la declamatiuni din adunarile marcale etc. Nici provocarea la legea electorala din 1864, care este compusa inadinsu asié, cá nici un'a dintre cele trei natiuni genetice se nu póta predomni asupra celeilalte, nu ar avé trecere la partii'a dlui K., din causa ca donsulu presupune din capulu locului, ca asici pe acestu teritoriu de 1000 miluri patrate un'a din natiuni ar trebui se domine situatiunea, se duca rol'a principala, séu cu altu terminu, se formeze totudeauna maioritate si se represente puterea pe tiér'a intréga. Preste acestea inasi lui dn. Kóváry ii place a opune natiune la natiune. Asié 'i place: asié se fia. Éca pentruce noi inca suntemu constrinsi a ne lasa mai afundu in cercetarea acestei cestiuni prea interesante.

Dn. Kóváry enumera mai multe calitati eminente ale natiunii maghiare, cari 'i dau dreptulu de sute de ani la predomnire.

Eu recunoscu tóte frumósele calitati ale natiunii maghiare din Transilvani'a, negu inse ca acea natiune ar fi conduse vreodata afacerile acestei tieri, ci pre acestea le-a conduss pana acum numai aristocrati'a, séu precum ii dicemu noi boierimea tieriì, mare si mica, protipendatii si armasicii, ceia in deregatorii publice, éra acestia in adunari sberandu si sparg'endu'si capetele.

Si de ce natiunalitate a fostu acea aristocratia? Pentrucá la loculn acesta se nu perdemu timpu prea multu, fia bunu dlu Kóváry, caute dlui cá istoricu, incai diplomele nobilitarie ale familiiloru fruntasie.

Mie inse prea pucinu imi pasa, ca de ce natiunalitate a fostu boierimea transilvana, séu ca ea pana pe la Iosifu II. mai ca nici se tiené de vreo natiunalitate, ci era o corcitura cá si multe altele; intrebarea mea este alt'a: Cum a conduss acea aristocratia acésta tiéra si trebile ei cu tóte frumósele calitati enumerate de dn. K?

La scésta intrebatiune asi puté respunde provocandune érasi simplu la istori'a tieriì, inse si aici suntemu siliti de dn. K. a face vorba mai multa.

Eu sustienu asié, ca pre catu se intinde Europ'a dela Gibraltar si pana la Dansig, dela gurile Renului si pana la gurile Dunarii, politica mai ticalósa, mai tradatóre, mai ruinatóre de tiéra cá politic'a ce a domnitu in Transilvani'a nu a mai fostu alt'a. Configuratiunea geografica a acestei tieri coronata si aparata de munti, multimea darariloru naturei cu care este ea iczestrata, escelentele pusetiuni strategice cunoscute din vechime dela Daci si Romani destinasera pre acésta parte a Daciei a domina preste tóte plateau-urile de prin pregiuru, a striga de aici: Trema Bizantio si a comandá Poloniei séu astadi Rusiei: Stai! —

Nimicu din tóte acestea.

Transilvani'a pana la Mohács (1526) unita cu Ungari'a, Vaivodii si boierii ei sciá numai a rebela din candu in candu asupra regelui, cum si a tirani pe locuitori. Dupa Mohács unu statu vasalu, politic'a boieriméi candu iesnita, candu calvinésca, candu mohamedana, totudeauna inse sugrumatóre de libertatea poporului.

Nu cumva dn. Kóváry imi va lauda politic'a celoru siepte ani din timpulu diplomeloru Leopoldine si alu revolutiuniloru alvinceziane? Sarmana tiéra! Avut-a ea norocu cu turcii si cu francii, pentruca altmintrea din Transilvani'a nu s'ar fi alesu nici atata tiéra autonoma pre catu s'a pastratu din grati'a Provedintii.

Séu ca genialitatea conducatoriloru politici a statu intro a sci tiené in sclavia politica si confesiunala pe natiunea romanésca? Recunóscemu, ca in acestu punctu conducatorii politicei transilvane au fostu maiestrii, pentruca ei s'au sciutu folosi fórte bine atatu de gresiale romaniloru, catu si de aliantie straine. Atata numai ca aservirea romaniloru cu ajutoriu straiu a trasu dupa sinesi cu consecintia de feru chiaru aservirea conducatoriloru de catra aliatii loru. Boierii Transilvaniei au ajunsu cu tóta trufi'a si vanitatea loru prea plecatii si prea umilitii sierbitori si boieriloru protipendati austriaci si cehi si se tiené fórte norociti incatu, déca prin ajutoriulu celora castigá titulele nemtiesci de Graf, Freiherr, Ritter, Goldener Schlüssel etc., care in Transilvani'a nu ecsistasera.

Se recapitulamu. Romanii recunoscu cumca afacerile politice ale Transilvaniei s'au aflatu pana acum in manile aristocratiei ungaresci, sustienemu inse, ca aceleasi au fostu conduse catu se póte mai reu, ca prin urmare acea politica a devenitu in ochii nostrii discreditata si banerota pentru totudeauna.

Inse dn. Kóváry mai sustiene, ca incai astadi acea politica ar fi multu mai sanatósa decatu a romaniloru. Se vedemu in Nr. v. —

Cele diece provincii ale corónei ungaresci.

De candu archiducele Ferdinandu fiiulu imperatului Franciscu I. s'a incoronatu in 1830 la Presburg cá rege alu Ungariei, adica de ani 37 incóce alta incoronare in monarchi'a austriaca si anume in Ungari'a nu se mai vediì. Acésta datina a vécuriloru trecute in celelalte staturi europene nu se mai observa mai nicairi, éra multimea cerimoniiloru pastrate in Ungari'a pe airea s'au delaturatu cu totulu. Intre acelea cerimonii este un'a ce'si are insemnatatea sa inca si pentru alte tieri vecinate nesupuse Ungariei nici regelui ei. Accasi este, ca in diu'a de incoronare diece boieri mari séu magnati numiti si stegari si tierii ducu diece stéguri ale celoru diece tieri ungaresci, care sunt: Ungari'a, Croati'a, Slavoni'a, Dalmati'a, Cumani'a (adica Moldovlachi'a), Serbi'a, Bulgari'a, Bosni'a, Galiti'a si Lodomeri'a (Transilvani'a pana acum nu avuse acolo stégu; astadata i se dete).

Spre a pricepe mai bine acésta parte din actulu incoronarii se cuvine a insemna, ca istoricii Ungariei pana in diu'a de astadi tractéza pe cele nóua tieri cá impreunate séu anecsate

cu Ungari'a, séu déca cateva din ele inca nu sunt anecesate, se presupune ca anecesarea loru mai curendu séu mai tardiu trebue se se intemple neaparatu pe temeiulu dreptului ce se dice in Ungari'a jus virtuale, adica dreptulu nedisputabilu ce'lu are Ungari'a si regele ei la tóte tierile cate 'iau fostu supuse órecandu, fia fostu acea supunere macar numai de unu anu*). Acelu jus virtuale este recunoscutu de tóte partitele din Ungari'a. Din acesta 'ti poti esplica protestulu de deunadi alu partitei conservative (Hirnök) in contra ocuparii Belgradului dela turci prin serbi. In acesta trebue se cauti si ide'a fundamentala a manifestului Kossuthianu din 1 Maiu 1862 despre confederationea danubiana. Pe acesta se radima mai virtosu punct. III alinea 7 din diplom'a inaugurala si acea clausula a juramentului depusu prin rege, cu care elu se lega, ca ajutandu'i Ddieu cá se ocupe si alte tieri, pe acelea se fia indatoratu a le impreuna cu Ungari'a, éra nu cu alte tieri ale sale**).

In catu pentru Valachi'a (aici trebue se aplicamu terminulu usitatu la istoricii latinesci, nemtiesci si ungaresci), apoi atatu juristii catu si istoriografii Ungariei numirea de Ungro-vlachi'a intrebuintiata de Mitropolitulu si cesarulu dulu din Bucuresci o traducu cu Valachi'a ungurésca, cá diferitóre de Vlachi'a grecésca de preste Dunare.

Totu din susu atinsa teoria juridica ungurésca aparata si de istorici, manifestata si prin semne din afara, adusa precum si trebue se faci, in legamente strinse nu numai cu cestiunea orientala, nu numai cu cea germana, ci si cu influintí'a rusésca, poti judeca, pentruce in Ungari'a dela unu timpu incóce cresce numerulu acelora carii pretindu, cá Principatele se fia induplecate de se póte fara sila, a se anecesa cu o di mai curendu la Ungari'a. S'a ispravitu, dicu ei, Ungari'a trebue se ésa cu orice pretiu la marea négra; ea nu póte suferi cá se ajunga Rusi'a pana la Orsiov'a. Principatele nu potu sta de sinesi. Aristocrati'a loru e saraca, pentruca este fórte pradatóre; burgesi'a loru o coreitura lipsita de orice simtiu patriotic; mandri'a nationala inca lipsesce cu totulu; armat'a pana acum e numai o jucaria buna pentrucá prin tieneresa ei tiér'a se decada la unu bancrotu totalu. Anecsanduse principatele la Ungari'a, li se va da atat'a autonomia cata va avé si Croati'a, éra Vaivodi li se voru tramite de acela, carii voru cunósce limb'a romanésca.

Istoricii, juristii si politicii moldavoromanesci au a cerceta acésta cestiune din tóte punctele de vedere. —

— „Siebenbürgische Blätter" Nr. 51 et 59 sustienu cu totundinsulu, cumca natiunea sasésca trebuea se fia chiamata lá actulu incoronarii cá natiune, éra nu cá totu statea jurisdictiuni sasesci. Unele foi maghiare inse combatu pretensiunea acelui diariu maghiaro-sasescu unionistu si o combatu cu totu dreptulu. Ori cine altu sasu mai póte pretinde recunóscerea natiunii sasesci cá natiune regnicolara, numai „Siebenb. Blätter" nu. Partii'a acelei foi numita Jungsachsen a primitu unirea cu ambele bracia. Diet'a Ungariei a enunciatu si in an. tr. prin rostolu lui Deák, ca in Ungari'a ecsista o singura natiune ungurésca, sub care numire se intielegu tóte fragmentele de natiuni, rasse, poporimi, soiuri de ómeni. Din momentolu in care voi ati primitu fusiunea, dreptulu vostru istoricu s'a prefacutu in fumu si in cétia. Nu v'au placutu nici chiaru acelu „Sachsenland" pe carele vi'lu delimise cancelari'a curtii in 1863/4 in proieptulu de impartirea tierii: indestuitive acum cu cateva scaunele, unde din intemplare veti fi in maioritate, éra mai multu nimica; inse si pe acolo veti alege amploiati sasi, éra aceia voru administra ungaresce. Cine cum isi sara asié mananca.

— „Magyar Polgár" din Clusiu isi bate jocu de — tolerantí'a romanésca, éra ocasiunea cautata cu falinariulu o afla érasi intr'o istorióra din Blasiu, care inse sémana din nou cu sparsetur'a de feréstra la coconiti'a lui jupanu Covrigu. Éca comedi'a cautata si aflata. In 31 Maiu doi studenti maghiari grafu T. si baronu B. (parasindu acól'a?) ajunsera la Blasiu, unde in ospetari'a de acolo se pusera pe veselia cu in ospetari'a de acolo se pusera pe veselia cu musica tieganésca. „Trage si nu'a valacha" disse unulu din coconasi. Alti studenti din Blasiu dela alta mésa aru fi observatu, ca nu Blasiu dela alta mésa aru fi observatu, ca nu se dice oláh, ci román. De aici se intinse cérta, se dice oláh, ci román. De aici se intinse cérta, dupa care vreo dóua dieci (??) studenti rodupa care vreo dóua dieci (??) studenti romani aru fi batutu pe unulu dintre acei domnisiori.

La acestea redactiunea dela „M. Polgár" suspina scriindu: „Apoi acésta e acea tolerantia romanésca renumita!"

Noi reproducseramu si acésta scontura numai din causa ca ea va face rotundu'a prin tóte diariele ungaresci, cum si pentruca astadata érasi se adeveresce temerea respicata de noi de multeori, ca adversarii nostri politici au tooma acum in acestea dile cea mai neaparata trebuintia de a provoca cu orice pretiu brutalitati din partea romaniloru. Audi acolo, doi magnati tineri se mérga la Blasiu spre a provocá certe cu studentii!

Inse tréca mérga si acésta, tinerii sunt tineri si inca astadata cocoanasi imbuibati de aceia, carii dau cu bard'a 'n luna si se rapedu acolo cheile din man'a lui St. Petru; dara se apuce cheile din man'a lui St. Petru; dara se apuce cheile din man'a lui St. Petru; dara se apuce cheile din man'a lui St. Petru; dara se apuce cheile din man'a lui St. Petru; dara se apuce cheile din man'a lui St. Petru; dara dn. redactoru dela M. P. ce mi se mai intrece cu motturile lui despre tolerantí'a rumunésca? Ce? tolerantia rumunésca? In 5 Maiu tinerimea din Clusiu conduse de unu magnatu din familí'a Bánffy tranti Esc. Sale episcopului romano-catolicu o musica spurcata de pisici, in catu nici politi'a nu a fostu in stare de a impedeca acea blastamatia. Acésta iti tolerantia religiósa si totuodata politica? In 28 Maiu studentii maghiari din Pesta arsera intr'o gradina publica scrierea lui Pulszky, firesce din tolerantia politica. In 16 Maiu prea on. domnu vicefiscalu Biaztrai (corespundinte alu foiloru din Clusiu) palmui pe dn. Romanu in promenad'a din Fagarasiu sarindu la elu pe furisiu pe din dosu, in catu trebui se se arunce unu altu amploiatu la midilocu, pentrucá se'lu departeze. Ore acésta ce tolerantia e dnule redactoru dela „M Polgár"? Vreti se mai insiramu inca o dutiena de tolerantie totu de felulu acesta! Ai uitatu de neauditele brutalitati comise asupra catorva familii romanesci din Clusiu prin mai multi unguri de acolo in Iuliu trecutu prin tieneresa ei tiér'a se decada la unu bancrotu totalu. Anecsanduse principatele la Ungari'a, li se va da atat'a autonomia cata va avé si Croati'a, éra Vaivodi li se voru tramite de acela, carii voru cunósce limb'a romanésca.

Istoricii, juristii si politicii moldavoromanesci au a cerceta acésta cestiune din tóte punctele de vedere. —

— „Siebenbürgische Blätter" Nr. 51 et 59 sustienu cu totundinsulu, cumca natiunea sasésca trebuea se fia chiamata lá actulu incoronarii cá natiune, éra nu cá totu statea jurisdictiuni sasesci. Unele foi maghiare inse combatu pretensiunea acelui diariu maghiaro-sasescu unionistu si o combatu cu totu dreptulu. Ori cine altu sasu mai póte pretinde recunóscerea natiunii sasesci cá natiune regnicolara, numai „Siebenb. Blätter" nu. Partii'a acelei foi numita Jungsachsen a primitu unirea cu ambele bracia. Diet'a Ungariei a enunciatu si in an. tr. prin rostolu lui Deák, ca in Ungari'a ecsista o singura natiune ungurésca, sub care numire se intielegu tóte fragmentele de natiuni, rasse, poporimi, soiuri de ómeni. Din momentolu in care voi ati primitu fusiunea, dreptulu vostru istoricu s'a prefacutu in fumu si in cétia. Nu v'au placutu nici chiaru acelu „Sachsenland" pe carele vi'lu delimise cancelari'a curtii in 1863/4 in proieptulu de impartirea tierii: indestuitive acum cu cateva scaunele, unde din intemplare veti fi in maioritate, éra mai multu nimica; inse si pe acolo veti alege amploiati sasi, éra aceia voru administra ungaresce. Cine cum isi sara asié mananca.

— „Magyar Polgár" din Clusiu isi bate jocu de — tolerantí'a romanésca, éra ocasiunea cautata cu falinariulu o afla érasi intr'o istorióra din Blasiu, care inse sémana din nou cu sparsetur'a de feréstra la coconiti'a lui jupanu Covrigu. Éca comedi'a cautata si aflata. In 31 Maiu doi studenti maghiari grafu T. si baronu

*) Vedi intre altii Joh. Chr. Engel „Geschichte Ungarns und seiner Nebenländer Moldau und Walachei. Halle. 1804.

**) Vedi punctele diplomei si formul'a juramentului in Nr. a. alu Gazetei.

Iluminatiunea din 8 se facù in o linesce precum niciodata de candu ne aducemu noi aminte. Agentii provocatori au remasu érasi ruminati si desperati, ca n'au potutu face nici o trebsiór'a. Unu placatu lipitu in strat'a nomita tergulu boiloru, ce se incepe cu Kedves oláhok, mai departe inse e preste putintia a se reproduce, a remasu adenco despretiuitu. —

— De luni adica 10 Iuniu incóce se pornira in acestu tienutu érasi ploi manóse, dupa care sapatulu de a dóu'a a papusioiului va fi atatu mai folositoriu. Granele si secarile inca sunt mai preste totu frumóse si promitu unu secerisiu bunu.

Numai din asié numit'a Campia a Transilvaniei foile ungaresci din Clusiu ne aduce éra sciri neplacute. Acea parte de tiéra ce are unu pamentu prea bunu, sufere neincetatu de seceta. Suntemu siliti érasi a repeti retrenulu nostru de care nu ne vomu lesa in tóta viéti'a: Imultiti preste totu gradinele de pometu; orutisti padurile, semenati séu saditi paduri pe tóte délurile cele plesuge; atunci fii si nepotii vostri nu voru fi lipsiti nici de ploi, nici de apa buna, nici de aeru curatu, nici de lemnele trebuintióse. —

Sibiiu 8 Iuniu. Din causa festivitatei de incoronare a Maiestatei Sale imperatului, cá rege Apostolicu alu Ungariei se celebrá si in biseric'a gr. cat. de aici s. liturgia prin parochulu resp. cu care ocasione, dupa cantarea doxologiei, Marire intru celi de susu, se inaltiara rogatiuni din gennechi la altariulu celui atotupotente pentru indelung'a si fericit'a domnire a Maiestatei Sale, prea bunului nostru imperatoru. —

Sebesiu 30 Maiu. Astadi fuseramu si noi norocriti a primí pre Esc. Sa d. comisariu reg. o. Em. Péchy in midilocelu nostru, care intre 10 si 11 óre ininte de amédi petrecutu de mai multi calareti din tóte natiunalitatile si de d. comite sasescu, ajunse in orasiulu nostru, care erá decoratu cu patru stéguri, dóue la cas'a magistratului politicu si dóue la a judecatorielor; dintre acestea patru, erau dóue vinete, ér' dóue cu tricoriulu ungaresc. — Intre sunetele clopoteloru dela bis. lut. si intre vivate se scobori Exc. Sa in midilocelu piatiei, si sici 'lu bineventà anteiu d. oratoru Marlin in numele cetatiei cu unu cuventu dupa impregiurari cam lungu, pe care nu l'amu potutu intielege, pentruca ordinea care s'aru fi cerutu la atari impregiurari a lipsitu, cá si candu nu s'aru fi facutu cea mai pucina dispositiune in privinti'a acést'a. Din respunsulu inaltului óspe amu a flatu ca vorbirea representantelui comunitatii n'a contienutu nimic'a deosebitu de vorbirile care le-amu cetitu, ca s'au tienutu in alte cetati sasesci. Dupa acést'a a vorbitu in numele preotimei luterane d. Fr. Mauksch; preotulu rom. cat. in limb'a ungurésca, care vorbiri n'au fostu de nici o insemnetate pentru cetitorii nostri, fara ca fetitiloru dela scólele lut. cari au implutu braciulu Esc. Sale cu buchete de flori, le a poftitu se crésca mari si se se marite fericite.

Romanii inca n'au remasu indereptu dela acésta festivitate, inteligentí'a cu preotime de ambele confesiuni se presentara insintea Escel. Sale, si prin D. protopopu Ioanu Deacu, care anteiu se rugà de ertare, ca de si nu scie perfectu limb'a maghiara, pentru a fi bine pricepututu totu va vorbí ungaresce; asié in acésta limba isi descoperí ca cunoscundu misiunea de insemnatate a Escelentiei Sale in acésta calatoria, care este a cunósce dorintiele diferiteloru nationalitati din acésta patria, ei descopere cumca dorintiele si cererile romanilor sunt dejá cunoscute Maiestatei Sale, implinirea aceloru dorintie indreptatite si garantate din partea Maiestatei Sale o astépta si dela conlucrarea Escel. Sale. La vorbirea acésta scurta respunse Esc. Sa mai multu cá la vorbirile dinainte, si dise ca uniunea Transilvaniei cu Ungari'a e fapta complinita, acést'a e vointi'a Maiestatei Sale, si ca Escelenti'a Sa va intrebuintia midilóce aspre asupra corporatiuniloru séu a persónéloru private, cari va cutezá a agitá in contra acestei vointie a Maiestatei Sale. In fine ne da invetiatura cá se fimu ascultatori si supusi regimului, care are cele mai bune intentiuni, a implini dorintiele nationei romane, incatu acestea nu stau in contradicere cu legile sanctionate si cu intregitatea imperiului. Acestu respunsu neasteptatu a intristatu fórte animele romanilor din acestu tienutu, inse pentru acést'a se pu

---

Brasiovu 8 Iuniu.

Diu'a solenei incoronari a Mai. Sale imperatului cá rege alu Ungariei si a Mai. Sale imperatesei cá regina se serbà si aici, in urm'a sosirei unui telegramu dela v. presiedintele r. guberniu transilvanu de Grois prin cultu bisericesc. La 9 óre in biseric'a evangelica se facura rugatiuni, si se cantà imnulu popularu.

La 11 óre se adunara in parada tóte auctoritatile locale dimpreuna cu preotimea gr. resariténa si din chorulu oficiriloru mai multi, in biseric'a romano-catolica, unde se tienù Te Deum solenelu si missa mare, ér' in fine se inaltiara rugatiuni pentru Maiestatile sale si se cantà imnulu popularu, celu indatinatu si pana acuma.

In Sambat'a viitória sér'a, dupa ordin. ordinariatului r. cat. se voru trage clopotele mai indelungatu in tóte bisericile respective din tiéra si in Dumineca'a suburmatória se vor' tiené predice si rugatiuni pentru Imperatulu si regele incoronatu. —

Imnulu poporalu carele se canta la solenitati mari de statu, aici s'a pastratu si pentru solenitatea incoronarii, éra anume in biseric'a cea mare evangelica se audi resunandu cu multa doiosia:

Innig bleibt mit Habsburgs Throne
Oesterreichs Geschick vereint.

apoi

Heil dem Kaiser, Heil dem Lande;
Oesterreich wird ewig stehen!

créda cineva, ca suntemu descuragiati si nu vomu cutezá a pretinde perf. egal'a indreptatire, altu ceva n'amu cerutu, nici nu ceremu; ér' déca egal'a indreptatire, care o ceremu sta in contradicere cu prerogativele celoralalte natiuni conlocuitóre, la acést'a nu suntemu noi de vina si déca pretindemu ce e dreptu, credemu ca a-cést'a e numai conforma spiritului timpului, e conforma promisiuniloru date din partea Maiestatei Sale. — Unu Sebesianu.

Actele de incoronare.

Diplom'a inaugurala.

Noi Franciscu Iosifu etc. ce rege apostolicu alu Ungariei si regateloru ei socie damu de scire prin diplom'a inaugurale de facia a Nóstra: ca, dupa ce Maiestatea S'a fostulu domnitoriu Ferdinandu I. Imperatulu Austriei, regele Ungariei cu acestu nume alu V-lea profundu stimatulu si iubitulu Nostru unchiu in urm'a charteiloru sale de abdicere de data in Olmütz in 2 Decembre 1848, a binevoitu solenelmente a-tatu de la coron'a imperatésca a Austriei, catu si de la corónele celoru lalte tiere de sub domnirea S'a; dupa ce mai incolo inaltimes S'a archiducele imp. reg. Franciscu Carolu profundu stimatulu si zelosu iubitulu nostru parinte, carui'a dupa ordinea de succesiune lar' fi competitu ereditatea tronului, si-a manifestatu abdicerea de la acel'a cu acesi ocasiune cu a-semenea solenitate: — dupa ordinea de succesiune statorita prin articlulu de lege I. si II. din anulu 1723 ereditatea tronului regale in Ungari'a si in regatele ei socie a trecutu la noi, cá eredé legale indreptatitu. Noi fiptice amu si ocupatu domnirea, inse din caus'a greleloru piedece, ce au intrevenitu, in restempulu prescrisu de art. III din anulu 1791 nu ne amu potutu incoroná cá rege alu Ungariei si regateloru ei socie. Mai tardiu in anulu 1861 conchiamandu diet'a tierii pentru incoronarea nóstra, amu pusu in aintea dietei charteiele de abdicere a M. sale Ferdinandu imperatulu si regele, aduncu iubitului Nostru unchiu, si a inaltimei sale archiducele imp. reg. Franciscu Carolu, cu stima fiesca iubitulu nostru parinte; dara incoronarea nóstra din caus'a relatiuniloru si greutatiloru ce au suversatu, nu s'a potutu indeplini nici atunci.

2. Amu conchiamatu asia dara mai de curundu diet'a presinta in liber'a nóstra cetate regale Pest'a pe diu'a 10 a lui decembre 1865. pentru cá se ne inauguramu si incoronamu de rege, si acésta dieta amu deschis'o noi insine in pré 'nalt'a nóstra persóna, si continuu amu condus'o. Dupa mái multe consultari din grati'a lui Domnedieu a succesu spre bucuri'a animii nóstre parintiesci prin restituirea constitutiunii a departa grentatile, pentru cari amu amanatu a ne inaugura si incorona cá rege.

3. Acele ingrigiri inse, cari le-a gusterutu inaintea nóstra diet'a din 1861 in repetitele sale adrese in privinti'a chartieloru de abdicere a Maiestatii Sale imperatului si regele Ferdinandu V. profundu stimatulu si iubitulu nostru unchiu si a inaltimii sale archiducele imp. reg Franciscu Carolu cu stima fiésca iubitulu si dulcele nostru parinte, — lea imprastiatu de-chiarationea ministeriului nostru responsabilu facuta in faci'a dietei presinte in numele nostru, in carea areta acesa aprobare preainalta a nóstra, ca din defeptulu formei amintiteloru abdiceri se nu se póta trage consecintie daunóse pentru autonomi'a si nedependinti'a legale a tierei, si ca pe viitoriu fapt'a abdicerii dela tronu se se intample cá amintire deosebita, pe langa incunoscintiarea si conlucrarea constitutiunale a Ungariei, — si ca in acést'a privinti'a indata dupa solemn'a nóstra incoronare se se confectioneze si lege pentru asecurarea drepturiloru tierei.

4. Magnatii si representantii tierei luandu asié dara in consideratiune ordinatiunea legiloru patriei, si dorindu a ne incorená in intielesulu acelor'a catu mai curendu cá pre eredele legalu si adeveratu alu tronului si alu coronei Ungariei si regateloru ei socie, cu supunere omagiale s'au presentatu inaintea nóstra si s'au rogatu cu umilintia, ca noi, dupa legile fundamentali a le tierei, in diplom'a nóstra inaugurale edanda in totu casulu inainte de incoronarea nóstra se ne induramu gratiósu a primi, a aprobá cu poterea nóstra regésca, a intari, a tiené statu noi, catu a face se tiena si altii, articlii scrisi mai in diósu si tóte cele cuprinse in acei-a. Cuprinsulu ca-roru articlii este urmatoriulu:

10. Noi asié dara primindu gratiosu cererea de mai susu a dietei, in urm'a gratioseí a-plecari a inimei nóstre parintesci tienemu de buni si placuti inaintea nóstra toti articlii de susu si ce se cuprinde in ei si ne damu convoirea gratiósa la acsia; promitendu si asecurandu cu cuventulu nostru regescu pre Ungari'a si tierile ei socie, ca tóte aceste premise le vomu tiené si noi si vomu face se le tiena si supusii nostri de ori ce rangu si pusetiune, — precum le primimu pre acelea, le aprobamu si intarimu prin diplom'a nóstra de facia.

5. Cá santu si neviolabilu vomu tiené Noi si cu puterea Nóstra regésca vomu face se se tiena si prin altii: ordinea regésca de succesiune pe tronu fipsata in articulii de lege din 1723: I si II; — incoronarea esecutanda in sensulu art. de lege din 1791: III —; constitutiunea, nedependinti'a legala, libertatea si intregitatea teritoriului Ungariei si alu socieloru sale regate (társországai). Santu si strictu vomu tiené Noi si cu puterea Nóstra regésca vomu face a se tiené si prin altii libertatile, privilegiale legale sustatóre, usantiele legale ale Ungariei si ale regateloru sócie (társországai) si legile sanctionate prin gloriosii Nostri antecesori si incoronatii regi si Ungariei, precum si celea ce pe viitoriu se voru face dietalminte si se voru sanctioná de catra Noi cá rege ungaricu incoronatu, in tóte punctele, articulele si clausele loru asié precum se va fipsá intielesulu si prac'a acelor'a prin invoirea comuna a regelui si a dietei, luandu afara totusi clausul'a acesa deja desfiintata a legii lui Andrea II. din an. 1222, care incepe cu cuvintele: quodquod si vero Nos, si se inchiaia cu: „in perpetuum facultatem". Pentru securisarea tuturoru acestor'a va servi si juramentulu Nostru regescu, pe care lu vomu depune pe cuprinsulu presentei Nóstre diplome regesci cu ocasiunea incoronarii Nóstre, dupa sunetulu vorbalu alu juramentului de incoronare depusu de catra gloriosulu Nostru antecesoru Ferdinand I.

6. Sant'a coróna a tierii, dupa usulu vechiu legalu alu locuitoriloru tierii si conformu cu legile patriotice o vomu conserva totudeuna in tiéra si prin persóne laice de incredere, a-lese din sinulu seu fara osebire de relegiune, vomu lasá se se custodieze.

7. Tóte partile si apertinentiele Ungariei si ale tieriloru ei anecsate, care deja ér se au recastigatu, precum si acele, care cu ajutoriulu lui Dumnedieu érasi se voru recastigá, érasi in sensulu juramentului Nostru de incoronare, le vomu incorporá érasi nemitilou regatu si regateloru lui sócie.

8. In casu, ceea ce grati'a Ddiecésca se ferésca indelungatu, candu ar espirá viti'a archiduciloru austriaci in ambele secsuri, candu cei nascuti din cópsele imperatiloru si regiloru strabunului Nostru Carolu VI. resp. Carolu III. de gloriósa memoria, apoi dupa mórtea acestuia a repossatului Iosifu I. si in fine in lips'a acestor'a a repausatului Leopoldu I. ar espirá, — atunci, dupa determinatiunile art. de lege I si II din anulu 1723, prerogativ'a alegerii regelui si a incoronarii se recada la Ungari'a si la regatele sócie si se remana la aceste regate dupa vechi'a sa datina in valórea si starea ei de mai nainte neviolabila.

9. Dupa cum se cuprinde mai susu in punctulu I, de cate ori pe viitoriu va fi a se intreprinde dietaluminte unu estufeliu de actu de incoronare in Ungari'a, eredii si urmasii Nostri, regii ereditari incoronandi, se fia totudeun'a indetorati, cá se prelimineze primirea asecurariloru cuprinse in diplom'a acést'a si despre a-cést'a se depuna si juramentu.

10. In a cárui fide si adeverintia, am ascrisu epistol'a de facia cu man'a nóstra propria si am intaritu cu punerea sigilului nostru regescu. Datu etc.

Formula de juramentu.

Noi Franciscu Iosifu I. din indurarea lui Dumnedieu etc. ca regele ereditariu si apostolicu alu Ungariei si tieriloru ei sócie, juramu pre viulu Dumnedieu, pre pré curat'a vergura Maria si pre toti santii lui Dumnedieu, ca vomu tiené (conservá) besericele lui Ddieu, jurisdictiunile besericesci si civili ale Ungariei si tieriloru ei sócie, pre locuitorii ei besericesci si civili de tóta clasea in drepturile, imunitatile, libertatile, privilegiele si in vechiele loru datene bune si aprobate, vomu face dreptate fia-carui'a, vomu pastrá nevatemate drepturile Ungariei si ale regateloru ei socie, constitutiunea ei, independinti'a ei legale si intregitatea ei teritoriale, vomu tiené legile serenissimului rege Andreiu II., (inandose afara prelonga tóte acestea clausul'a Art. 31. din acele legi, care se incepe asié: „Quod vero Nos;" pana la acele cuvinte „in perpetuum facultatem; frantariele Ungariei si ale regateloru ei socie, si ce se tiene de aceste tiere dupa ori ce dreptu si titlu, nu le vomu instrainá nici nu le vomu micsiorá, ci in catu se póte le vomu imulti si estinde, si vomu face totu ce vomu poté face cu dreptulu pentru binele publicu, marirea si prosperarea acestoru tiere a le nóstre. Asié se ne ajute Dumnetieu si toti santii lui.

Articulu de lege

despre abdicerile intemplate inca la 1848 a Maiestatei sale reg. apost. Ferdinandu V. dela tronu, si a inaltimei sale archiducelui imp. reg. Franciscu Carolu dela ereditatea tronului

§ 1. Abdicandu Maiestatea S'a reg. apost. Ferdinandu in 2. Decembre 1848 dela tronu, si inaltimea S'a archiducele imp. reg. Franciscu Carolu, totu atunci, dela ereditatea tronului, care, dupa abdicerea Maicst sale reg. si apost. Ferdinandu V., iar' fi competitu in intielesulu Art. de lege I. si II. din 1723; — aceste done abdiceri se inarticuleza din partea tierei a posteriori.

§ 2. De óra ce inse decumintele de abdicere referitórie la acést'a, cari s'au susternutu dietei dela 1861, vorbescu numai in generalitate despre imperati'a astriaca si tierele tienatorie de acést'a; éra Ungari'a care in urm'a constitutiunei sale e tiera de sine statatoria, nu este amintita in acelea deosebi; — de ora ce mai departe acele documiate nice nu s'au communicatu cu diet'a la tempulu seu pentru pertractare, primire si inarticulare: diet'a protestéza prin acést'a solenelminte contra toturoru consecintieloru daunóse ce s'ar' poté trage din acést'a cu privire la autonomi'a si independinti'a Ungariei.

§ 3. Totdeodata inse pentru asecurarea drepturiloru tierei in venitoriu, se statoresce, ca tóta abdicerea dela tronu ce ar' poté urma de ici in colo, se se'ntample pre langa incunoscintiarea in deosebi si impartesirea constitutiunale a Ungariei.

In 5 sér'a pe la 5 óre deputatiunea regnicolara din ambe camerele duse diplom'a inaugurala la Mai. S'a cu principele cardinalu in frunte si Mai. S'a o primi descoperindu, ca va compani cuprinsulu ei si va dá resolutiunea in diu'a urmatória.

In 6 Iuniu diplom'a inaugurala legata in catifea rosia si prevediuta cu sigilulu pendinte alu regelui, suscrisa de Mai. in totu cuprinsulu de mai susu si contrasemnata de presiedintele ministeriulu, se primi si se puse pe més'a camerei. Candu predede Mai. S'a diplom'a otari si diu'a de 8 Iuniu cá diu'a de incoronare. Se alese o deputatiune spre a duce darulu de incoronare cate 50,000 galbeni pentru cate una din camere. Din cas'a de diosu intre ceilalti fù si romanulu Aureliu Maniu si Gozsdu; ér' in cas'a de susu eppulu romanu Papp Szilágyi. Pentru sfuncarea monetelorn de incoronare érasi se alesera este doi, intre cari se afli si d. Tulbasiu. De custodi coronei se derumira c. Georgiu Károly si br. Nicolau Vay. C. Iuliu Andrásy fù confirmatu de Mai. cá alesu locutienetoriu palatinu la incoronare. In 7 Iuniu se straporta cist'a (lad'a) cu insemnele coróneí in apartementele dinlsintru ale Mai. prin supremulu maiestru de curte si comisariu c. r., judex curiae, deputatiune si garda. Mai. S'a imp., dupa cum se scrie, cu darulu de incoronare vá cumpará galeri'a lui Eszterházy pentru museu. — Balulu de curte si teatrulu pare voru remané afara din caus'a repausarii archiducesei Matilda. — Pana adi in 11 séra nu primiramu inca referade din 8 Iuniu despre decursulu incoronarii, decatu programe. —

CROATFA. Dintre vro 50 insi cu votu virilu chiamati la incoronare abia merse a 4-a parte. C. Jankovich, celu mai cu influintia magnatu alu Slavoniei, a refusatu invitarea din causa, ca diet'a Zagrabiei nu e representata la incoronare. Din regimentele slavóne invitate se tramise cate unu oficiru si cate 2 seregiani imbracati tocma in costumulu dela 1848. — Croatii voru a dechiará de vendiatorii patriei si natiunii pe toti desertorii politicei nationale. —

AUSTRIA INFER. Vien'a 8 Iuniu. Desbaterile adresei s'au finitu in ambele camere. Dualismulu e proclamatu. Slovenii si polonii inca s'au alaturatu la nemti, numai cehii remasera contrari si neci ca intrara in senatu imp.

In cas'a de susu br. Vasilco a vorbitu in contra dualismului din cau'a neindreptatirii ce se face natiunalitatiloru in Ungari'a, cari sunt in maioritate. Elu dice, ca Austri'a trebue se imbraciosieze tóte nationalitatile cu egala iubire, éra nu numai un'a done; inse cá o picatura in mare se privi astufeliu de voce si intre nemti si adresele dualistice se asternura. Senatulu invitatu tramise deputatiuni la incoronare in Pest'a. —

Cronica esterna.

Din strainatate atrage atentiunea publica unu atentatu, care se facù in Parisu in 6 Iuniu asupra imp. rusescu Alecsandru, pre candu acest'a dimpreuna cu doi fii ai sei si cu imp. Napoleonu se intorcea dela revista. Atentatoriulu e unu polonu emigrantu de 26 ani — dupa altii unu machinistu, care slobozì unu pistolu asupra imperatului, inse fiindu acesta pré tare implutu se sparse si nu nimerì neci vatemà intru nemica. Polonulu fù prinsu. — Indemnulu polonului a fostu petim'a politica si un'a personala in contra cesarului. Cu tóte, ca imperatulu Rusiei emise unu decretu de amnestia pentru polonii essilati, totusi 'n intempirata multe neplaceri in Parisu, asié d. e. candu cerceta palatulu justitiei vreo cativa advocati juni 'n primira cu strigarea: „se traiésca Poloni'a!" Inse gen. Leboeuf suprimà demonstratiunea, incatu imp. si continuà promenad'a neimpedecatu. In otelulu „Clany" érasi fù primitu imp. Rusiei de catra advocati cu: „se traiésca Poloni'a!" — Regele Prusiei inca se afla in Parisu, si politicii nu potu se nu conjecturieze despre vreunu arangiamentu, ce ar face acesti 3 potentati in causele europene, ce se afla de desiegatu, cu tóte ca intre politic'a loru se afla contraste din cau'a nationalitatiloru, in a carora frunte stau. —

Slavii de sudu incepu a se misca. In Bulgari'a au inceputu omorurile imprumutate a esí la lumin'a dilei. O insurectiune e aprópe de a se prorupe. Serbi'a se inarméza mereu si da scutu si aperare bosniaciloru. Toma comparà. Serbi'a vro 400 casi si dela liferantii maghiari. Serbi'a a tramisu 2 representanti la incoronarea din Pest'a, ér' germanii din Serbi'a tramisera regelui adresa. —

In Candi'a Omeru-Pasia fù batutu si in partea orientala. In Thesali'a totu cresce insurectiunea, care ocupà Rendrina si Agrafa si mersera catra Volu. Abdul-Kerin-Pasia, guvernerulu din Thesali'a i-a incongiuratu si se a stépta evenimente mai mari. — Dela Mecsico nemica securu. —

Novissimu. Pest'a 11 Iuniu. Incoronarea se escutà, anunciandu-se din'a de 8 cu 21 desiertari de tunuri din citadela. La 5½ óre se tienù siedinti'a camerei de diosu, dupa care presiedintele intre strigate de „éljen" conduce deputatii in gala la Bud'a. Incoronarea se facù in biseric'a Mariana. Procesiunea si ceremonialulu incoronarii se pastrà cu splendórea cea mai posibila, cá si cea din evulu mediu.

Dupa incoronare o scisóre de mana a Mai. Sale catra c. Andrássy anuncià, ca MMai. Sale au consacratu darulu de incoronare de 100.000 galbeni pentru spitiginirea orfaniloru si vaduveloru honvediloru si aceloru remasi schilavi dintre ei. Un'a fóia straordinaria alui „Buda-Pesti-Közlöny" publica o amnestia generala pentru delictele politice si de presa, restituirea bunuriloru confiscate si reintórcerea in tiéra libera de orce pedépsa a tuturoru emigrantiloru fara deosebire.

Se crede, ca diet'a se va amaná pre vro cateva luni. De s'ar luá pana atunci inainte celu pucinu cestiunea natiunalitatiloru din Ungari'a si modificarea art. VII din 1848, dupa cum pretinde dreptulu si autonomi'a Ardélului si multiumirea tuturoru; pentrucà avemu mare problema comuna de resolvatu, — la care se cere cea mai intima concordia si multiumire.

— Superintendentulu evang. luteranu din Ardélu Georgiu Paulu Binder a repausatu in 12 Iuniu. —

— Camer'a Franciei se dechiarà cu indignatiune in contra spurcatului atentatu, aratandusi si simpatiile de reverintia catra ospetii imperatului. —

— „Etendard" scrie, ca in Constantinopole e mare turburare: diurnalele sunt suspendate, gen. Hussan-Pasia si Aali-Pasia com. de gendarmeria se afla prinsu in palatu, ministri escortati de soldati se strapórta la Pórta. Óre ce o scésta?

In 20 Maiu in Bulgari'a la Varbovaca batura vro 50 bulgari pe 300 turci cu perdere de vreo 70 insi. Alta trema. —

Varietati.

— In Orastia se dede focu casei din campu a unui pastoriu romanu Petru Romanu, pe candu elu nu se afla acasa. Indata dupa aceea se afla totu cam acolo omoritu si ucisu cu securea unu locuitoriu I. lui Const. Tartia. Dupa cercetarile obductionale se constatà, ca a fostu tocatu cu securea nóptea. Criminalii nu se scósera la lumina. In Clusiu arsera in 30 Maiu mai multe case in Középutza. —

— Dintre tóte restaurationile, cate s'au facutu prin comitatele Ungariei si partile anecsate comunitatulu Zarandului a doveditu cea mai multa energia si consciintia de sene, findcà nu numai restaurarea se facù dupa dorintiele ecuitabile ale poporului, ci chiaru si limb'a comitatului, cu tóte ca e alaturata la Ungari'a, s'a primitu si decretatu limb'a maioritatii ad. limb'a romana. Pentrucà cineva se ti recunósca dreptulu e neaperatu, cá mai antaiu se'lu asci aperá si se te asci folosi de densulu, pentrucà cu lasa-me se te lasu nimenea nu si-a pastratu drepturile politice nationale, din contra, unde vointi'a unui intregu poporu a remasu nestramutata pe longa aperarea dreptului seu, o vedemu noi, ca nu s'a cufundatu. —

— (Din calatori'a domnitoriului Romaniei.) Calugareni 6 Maiu 1867. O norocita impregiurare mi-a datu ocasiunea de a asiste asta séra, la un'a din cele mai frumóse serbari ce se voru fi facutu vr'o data aci, in aceste locuri pline de glorióse ingente ale Marelui Domnu Mihaiu. Vorbescu de minunat'a serbare ce s'a facutu M. Sale Domnitoriului Romaniloru, in trecerea sa pe acestu clasicu pamentu alu Calugareniloru. M. Sa a sositu la 8 ore d. a. insocitu de d. ministru de esterne, Stefanu Golescu, dr. Davila, d. prefectu de Vlasca Aricescu etc. Aci asteptau pe M. Sa d. ministru cultelor si instructiunei publice d. D. Bratianu, primariulu, consiliulu comunale si judetianu din Giurgiu si Calugareni si sateni, barbati, femei, fete etc. in haina de serbatóre si cu manunchie de verdetia si flori campenesci. Unu ospetiu se pregati de catra consiliulu judecianu pentru M. S. Domnului si suit'a sa, in chiaru monumentulu gloriosu alu victoriei lui Mihaiu. Unu frundariu, alaturea chiosculu decoratu cu velinte si panze brodate de romance, drapelele nationale fia findu pe vechiulu monumentu si ingiuru, grupele animate si volose ale satenilloru care diceau: Se dé Dumnedieu vietia lui Voda, cá de bunu auguru, ca ne-a venitu cu ploia; ó luna minunata pe cerù, si felinare nenumerate preserate cá stele prin frundisiu si pe monumentu, tóte aceste faceau unulu din cele mai dulciése tablouri ce am vediutu vr'odata. La sosire-i Domnitoriulu fù primitu de D. Bratianu, membrii consiliuloru comunale judetiene. Doi betrani, intre 80 si 90 ani presentara M. Sale pane si sare: „Gusta M. Ta din asta pita; este negra, dara este din tiarinile Calugareniloru, unde a binecuventatu Ddieu pre Domnulu cà 'si speră tiér'a sa! Cam asié vorbe dise unulu din betrani. M. S. dete betraniului o stringere de mana, carea facù pre toti satenii se strige ur'a din fundulu animeloru. — Si candu satenii entusiasmati se ingramadeau se intre sub frundiariu, unde erà Voda, betraniulu le dicea: „Mai stati ómeni buni? . . . Déca-i bunu, apoi trebue se dati navala? . . ." — De catu ani esti mosiolle? intrebai pe celulaltu betranu. — De multi, Domnisiorule. . . . De cati ani óiu fi óre, déca tienu minte din vremea Vacaritiloru? Bietulu satenu si-numera verst'a cu birurile si angariile cu cari a luptatu in juneti'a si viéti'a sa. — De acum, mosiule, i disei, nepotii dumitale, voru numerá verst'a loru nu dupa birori si bejanii, si dela venirea lui Voda celu tenerù si bunu, ce ne-a datu Ddieu. — Se'i dé Dumnedieu sanetate si statu bunu, cá bunetatea din mani i isvorésce. . . . N'amu mai apucatu Domnu se dé man'a cu crestinii cá noi seracii. Nu terminase de vorbitu si unu nou sujetu de admirare vine se imple vorb'a si anim'a satenilloru. M. Sa chiamà la masa, alaturea cu ministrii si cu elu pe representantii satenilloru, pro primarii loru. — Halal! voda! . . . se traiésca! se traiésca! . . . — la asié voda. . . . — Dumnedieu se'lu urce . . . — la asié voda. . . . — Dumnedieu se'lu urce susu, cum 'lu iubimu noi! . . . — la asié erà, ci-ca, domnii cei vechi flacai, dice unu betranu. . . . — Siedea si popa la masa cu Voda, adause altulu! . . . Si ura! si ura! si ura! satenilloru acoperià pe a mesaniloru. La pitiórele crucii, care spune lumei ce póte face unu domnu mare cu anima si cu mintea, chiaru si in frontea unui poporu micu, a cateva mii de ostasi s'a bentu toastu pentru M. S. Domnulu. Ierci se inaltebase Mihaiu si din carea nu mai lipsesce adi decatu Ardélulu, pentrucè este locu anca de o cruce sub chiosculu dela Calugareni, pe care se scrie venitorulu: Ceea ce vitrege timpuri si infam'a tradare au fostu despartitu din tiér'a lui Mihaiu bravulu, le a reintrupatu Carolu I. Dupa prandiu, la órele 9 M. Sa multiumindu dlui prefectu Aricescu si membriloru cons. comunale si judetiane, porni spre Bucuresci, conduss cu escortele de dorabanti si cu facle, ceea ce facù unu spectaclu in adeveru fantasticu si admirabile. . . . La Copaceni d. prefectu de Ilfovu a pregatitu unu superbu arcu de flori, si o descente, cá o bomboniera, plina de flori si de lumina. — (Romanulu.)

Indreptare: In Nr. Gazetei 35 pag. 140, rubrio'a Bucuresci seriea 27 citesce asié: Acestu leu (din Romani'a) se va imparti intr'o suta de parti, numite bani, cá si flor. austr. intr'o suta de parti numite oruceri. — In Nr. 39 col. 1 citesce: chiamatu, bachistii. —

Nr. 4172—1867. 1—3

Publicatiune.

Prin acésta se face de comunu cunoscutu, comca, dupace si a dou'a licitatiune, tienuta in 25 Aprile a. c., in privinti'a cumpanei cetati a remasu fara resultatu, in 27 Iuniu a. c, si anume joi la 9 óre inainte de prandiu, se va tiené una a treilea licitatiune la cas'a svatului, in sal'a siedintieloru comunitatii pe risiculu si spesele arendatoriloi de acum Paulu Fuhrmann, cu aceea concesiune, ca cumperatoriulu va puté folosi loculu, celu despartitu, de la ferestra de catra piatia, pentru esercearea unei industrie private.

Conditiunile arendarii se voru cetí inainte de licitatiune, se potu vedé inse si pana atunci in órele indatinate oficiale. La care licitatiune repetita doritoru de a o luá se se afle la din'a numita provediuti cu unu vadiumu de 150 fl. v. a. si cu unu documentu de cautiune preste 1500 fl. v. a.

Brasiovu in 29 Maiu 1867.

Magistratulu urbanu si districtualu.

Bentura datatória de viétia

preparata din plante cu putere vindecatória, si aflatu cá e medicamentu fórte bunu si s'a constatatu de atare din partea mediciloru celoru mai renumiti, aflandi resultatele ei cele gigantice in contra friguriloru, a stomacheloru, a convulsiunei in peptu seu in trupu, in contra versarei etc.

Pretiulu unui sticle de marimea I 80 cr.
„ „ „ II 50 cr.

Rachiu Franciscan

preparatu (Franzbranntwein).

Acestu leacu merita a fi respectatu pentru efectele cele recunoscute, la bólele artritice, la reumatismu, la durerea de capu — urechi si dinti, si la rane de arsura etc., afara de acést'a este de recomendatu pentru curatirea dintiloru, de órace curatie gingiele si departésa mirosulu greu, de cumva este.

Pretiulu unei sticle de marimea I 1 fl.
„ „ „ II — 45 cr.

La fiecare sticla se afla instructione de intrebuintiare scrisa in limb'a germana si ungurésca.

Fr. Werther de Numvar

are depositulu centralu in Pest'a drumulu tierei (Landstrasse) Nr. 25.

Depositu in Brasiovu se afla la Diu „Ioane Pe soiu" si la „fratii Gmeiner et Galtz." 2—4

Cursurile la bursa in 8 Iuniu 1867 sta asié:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 93 cr. v.
Augsburg	—	—	123 „ 50 „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.